

JAN SCHMÜCKER & STEFAN VAN DEN ABEELE, "ZAÏRE. EEN GEOLOGISCH SCHANDAAL"

NCOS / Davidsfonds / Infodok, Brussel / Leuven / Amsterdam, 1991, 95. blz.

Deze uitstekende educatieve uitgave is bestemd voor de leerlingen uit het secundair onderwijs.

Schmücker is geograaf en **Van de Abbeele** pedagoog; beiden zijn aan het NCOS verbonden. Zij onderzoeken in het werk de diepere achtergronden van de falende Zairese economie.

Precies honderd jaar geleden ontdekte de beroemde Belgische geoloog **J. Cornet** tijdens zijn vierde expeditie, de enorme bodemrijkdommen van het toenmalige Katanga. Hij noemde deze gril van de natuur *'een geologisch schandaal'*. Deze geologische rijkdom impliceert niet automatisch economische rijkdom voor de inwoners! Inderdaad, op de Conferentie van Berlijn in 1886 werd Afrika, en dus ook Zaïre, onder de toenmalige grootmachten verdeeld. Om het ongenueanceerd te stellen: de plundering kon beginnen. Vanaf die periode werden de machtverhoudingen vastgelegd. Met andere woorden: de Derde Wereld was ontstaan. Politieke veranderingen van Kongo-Vrijstaat over Belgisch Kongo naar een onafhankelijk Zaïre zijn dan ook maar facelifts. Het is een publiek geheim dat de grootscheepse plundering van Zaïre onverminderd wordt verder gezet, zij het verhuld in de mist van grootkapitaal, financiën en internationale handel. In 1992 mogen we dan ook spreken van *'een economisch schandaal'*, want de Zaïrezen zitten volledig aan de grond: op het platteland kunnen ze overleven, in de steden lukt hen zelfs dat niet meer. Dit leerboek - opgefleurd met kaarten, tabellen, krantenknipsels en prenten - exploreert op een systematische wijze verschillende aspecten, zoals: de geschiedenis van het land, de dagelijkse overlevingsstrijd van de bevolking, het politiek (wan)beleid van de leiders, de culturele rijkdom en de dynamiek van de bevolking.

De analyses worden opgebouwd rond vijf klassieke basisvoorwaarden: grondstoffen, kapitaal, energie, geschoolde werkkrachten en infrastructuur. De Belgische medeverantwoordelijkheid en de stappen in de goede richting blijven niet onbesproken.

Vanaf blz. 75 is er een uitstekende wegwijzer i.v.m. bruikbaar onderwijsmateriaal over onze voormalige kolonie. Er is ook een lijst van sprekers die van Zaïre hun specialiteit gemaakt hebben.

Deze uitgave - zo zouden er meer in Vlaanderen moeten verschijnen - draagt bij tot een beter, dieper en objectiever inzicht in de problemen van Afrika in het algemeen en deze van Zaïre in het bijzonder. Het boekje illustreert op een pregnante wijze de manier waarop een volk van 35 miljoen mensen niet bij de 'pakken' blijft zitten, maar initiatieven neemt om te overleven en de toekomst voorbereidt.

Een aan te bevelen werk voor leraars.

Bespreking door:

Patrick WYMEERSCH